05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGARUH PENGETAHUAN DAN KEMAHIRAN GURU BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PERKHIDMATAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING DI SEKOLAH MENENGAH ATAS

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ADE IRMA HARIANI

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2025

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGARUH PENGETAHUAN DAN KEMAHIRAN GURU BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PERKHIDMATAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING DI SEKOLAH MENENGAH ATAS

ADE IRMA HARIANI

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

DISERTASI INI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (BIMBINGAN DAN KAUNSELING) (MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)

FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2025

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

Please tick (√)
Project Paper
Masters by Research
Master by Mixed Mode √
PhD

INSTITUTE PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada **8 JULAI 2025**

i. Perakuan Pelajar:

Saya **ADE IRMA HARIANI (M20191000907), FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA** dengan ini mengaku bahawa Disertasi/Tesis yang bertajuk **PENGARUH PENGETAHUAN DAN KEMAHIRAN GURU BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PERKHIDMATAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING DI SEKOLAH MENENGAH ATAS** adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan nama-nama hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang di benarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan jelas dan secukupnya.

Tanda tangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya PM Dr Md Noor bin Saper dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk **PENGARUH PENGETAHUAN DAN KEMAHIRAN GURU BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PERKHIDMATAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING DI SEKOLAH MENENGAH ATAS** dihasilkan oleh pelajar seperti nama diatas danelah diserahkan kepada Institute Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh **IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN**.

8 JULAI 2025

Tarikh

PM DR MD NOOR SAPER
JAB BIMBINGAN & KAUNSELING
UNIV PEND SULTAN IDRIS

Tanda tangan Penyelia

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UPSI/IPS-03/BO31
Pind:02 m/s: 1/1

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH / *INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES*

BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM

Tajuk / *Title*: **PENGARUH PENGETAHUAN DAN KEMAHIRAN GURU BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PERKHIDMATAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING DI SEKOLAH MENENGAH ATAS**

No. Matrik /: **M20191000907**
Matric's No.:

Saya / *I am*: **ADE IRMA HARIANI**

(Nama Pelajar / *Student's Name*)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana) ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut: -
acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows: -

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik Universiti Pendidikan Sultan Idris.
The Thesis/Dissertation/Project Paper is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris.
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat Salinan untuk tujuan rujukan dan pendidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and education.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The library has the right to make copies of the thesis/Dissertation/Project Paper for academic exchange.
4. Sila tandakan (√) bagi pilihan kategori di bawah */ Please tick (√) for category below: -*

/	**AKSES TERBUKA** ***OPEN ACCESS***	Saya bersetuju bahawa Tesis/Disertasi/Kertas Projek boleh diterbitkan sebagai salinan fizikal atau akses terbuka dalam talian. *I agree that the Thesis/Dissertation/Project Paper may be published as a physical copy or open access online.*
	TERHAD** ****LIMITED	*Mengandungi maklumat terhad seperti yang dinyatakan oleh organisasi/institusi di mana penyelidikan dijalankan. (Perpustakaan akan menyekat akses sehingga ____tahun). Contains restricted information as specified by the organization/institution where the research was conducted. (Library will restrict access until ____years).*
	SULIT** ****CONFIDENTIAL	*Mengandungi maklumat sulit di bawah Akta Rahsia Rasmi 1972. Contains confidential information under the Official Secrets Act 1972.*
	EMBARGO	Tesis/Disertasi/Kertas Projek ini tertakluk kepada tempoh embargo selama 2 tahun atas sebab-sebab berikut: *This Thesis/Dissertation/Project Paper is subject to an embargo period of 2 years for the following reasons:* ____

*Nota / *Notes:
i. Jika tiada pilihan yang ditandai, pilihan pertama akan dilaksanakan secara automatik.
If no option is marked, the first option will be automatically implemented.
ii. Jika Tesis/Disertasi/Kertas Projek ini dikategorikan sebagai **SULIT** atau **TERHAD**, **sila lampirkan surat dari pihak berkuasa/organisasi** yang berkaitan dengan **menyatakan alasan dan tempoh tesis ini perlu diklasifikasikan sebagai TERHAD atau SULIT**. / *If the Thesis/Dissertation/Project Paper is categorized as* ***CONFIDENTAL*** *or* ***LIMITED***, ***kindly attach a letter from the relevant authority/organization stating the reason and duration for the thesis should be classified as LIMITED or CONFIDENTIAL.***

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh/Date: **8 JULAI 2025**

PM DR MD NOOR SAPER
JAB BIMBINGAN & KAUNSELING
UNIV PEND SULTAN IDRIS

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
& (Nama & Cop Rasmi / Name & Official Stamp)

Tarikh/Date: **8 JULAI 2025**

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGHARGAAN

Terima kasih semua.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengukur tahap pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas (SMA). Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif dengan reka bentuk kajian tinjauan. Responden kajian adalah seramai 36 guru bimbingan dan kaunseling daerah Selong Lombok Timur, Indonesia. Kajian ini menggunakan soal selidik yang telah dibina oleh Manchelah berdasarkan teori model penilaian CIPP (Context, Input, Proses, and Produk)yang dikemukakan oleh Stufflebeam pada tahun. Soal selidik ini terdiri dari tiga bahagian, iaitu untuk mengukur tahap pengetahuan, perkhidmatan dan keberkesanan pengurusan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di sekolah. Keputusan analisis ujian t menunjukan terdapat perbezaan yang signifikan bagi pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling iaitu $t(34) = -3.77, p<0.05$ berdasarkan jantina. Keputusan analisis ujian t menunjukan terdapat perbezaan yang signifikan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling iaitu $t(34)=3.896, p<0.05$ berdasarkan jantina. Keputusan ujian korelasi menunjukan terdapat hubungan yang signifikan ($r=0.696, p<0.05$) antara pengetahuan guru bimbingan kaunseling dengan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan kaunseling. Keputusan analisis regresi sederhana menunjukan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling memiliki korelasi dan sumbangan yang signifikan (48.4%) yang signifikan ($p<0.001$) terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling, dapatan ujian regresi sederhana juga memberikan sumbangan yang signifikan ($\beta= 0.861, t=3.238, p > 0.05$). Kesimpulan daripada kajian ini menunjukan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling berhubungan yang kuat dengan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling, selain itu telah ditemukan bahawa terdapat pengaruh pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan bimbingan dan kaunseling di sekolah menengah di Lombok Timur. Implikasi kajian menunjukan pihak sekolah perlu membuat pelbagai macam program untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling yang akan mempengaruhi pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas (SMA).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

THE INFLUENCE OF KNOWLEDGE AND SKILLS OF GUIDANCE AND COUNSELING TEACHERS ON GUIDANCE AND COUNSELING SERVICES IN HIGH SCHOOLS

ABSTRACT

This study aimed to measure the level of knowledge and skills of guidance and counseling teachers on guidance and counseling services. In addition, this study also aimed to see the relationship between the knowledge and skills of guidance and counseling teachers on guidance and counseling services in Senior High Schools (SMA). This study used a quantitative approach with a survey research design. The study respondents were 36 guidance and counseling teachers in Selong district, East Lombok Indonesia. This study used a questionnaire that was built by Manchelah based on the theory of the CIPP evaluation model (Context, Input, Process, and Product) presented by Stufflebeam in. This questionnaire consists of three parts, those are to measure the level of knowledge, services, and effectiveness of guidance and counseling services management in schools. The results of the t-test analysis showed there was a significant difference in the knowledge of guidance and counseling teachers, that was $t(34) = -3.77$, $p<0.05$ based on gender. The results of the t-test analysis showed that there was a significant difference in the implementation of guidance and counseling services, $t(34) = -3.896$, $p<0.05$ based on gender. The results of the correlation test showed that there was a significant relationship ($r=0.696$, $p<0.05$) between the knowledge of guidance and counseling teachers and the implementation of guidance and counseling services. The results of the simple regression analysis showed that the knowledge of guidance and counseling teachers had a significant correlation and contribution (48.4%) significant ($p<0.001$) to the implementation of guidance and counseling services, The findings of the simple regression test also provided a significant contribution ($\beta= 0.861$, $t=3.238$, $p> 0.05$).The conclusion from this study showed that the knowledge of guidance and counseling teachers was strongly related to the implementation of guidance and counseling services, in addition, it was found that there was an influence of the knowledge of guidance and counseling teachers on the implementation of guidance and counseling in secondary schools in East Lombok. The implications of the study showed that schools need to create various programs to improve the knowledge and skills of guidance and counseling teachers which will influence the implementation of guidance and counseling services in Senior High Schools (SMA).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

KANDUNGAN

		Muka Surat
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN		ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS		iii
PENGHARGAAN		iv
ABSTRAK		v
ABSTRACT		vi
KANDUNGAN		vii
SENARAI JADUAL		xii
SENARAI RAJAH		xiv
BAB 1	**PENGENALAN**	
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latar Belakang Kajian	1
	1.3 Pernyataan Masalah	5
	1.4 Tujuan Kajian	8
	1.5 Objektif Kajian	8
	1.6 Hipotesis	9
	1.7 Persoalan Kajian	10
	1.8 Kerangka Konseptual	11
	1.9 Definisi Konseptual dan Operasional	12
	1.9.1 Dimensi Penilaian Input	12
	1.9.2 Dimensi Penilaian Proses	13
	1.10 Batasan Kajian	15

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

	1.11	Kepentingan Kajian	16
	1.12	Rumusan	17
BAB 2	**TINJAUAN LITERATUR**		
	2.1	Pengenalan	18
	2.2	Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling	19
		2.2.1 Keilmuan Bimbingan dan Kaunseling	19
		2.2.2 Teori Kaunseling dan Psikoterapi	28
		2.2.3 Kelayakan Akademik dan Kompetensi Kaunselor	47
	2.3	Kemahiran Guru Bimbingan dan Kaunseling	54
		2.3.1 Kemahiran Asas Bimbingan dan Kaunseling	54
	2.4	Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	55
		2 4.1 Tahap Persiapan (Preparing)	57
		2.4.2 Tahap Perancangan (Designing)	58
		2.4.3 Tahap Pelaksanaan	59
	2.5	Kajian Literatur	60
		2.5.1 Kajian Literatur Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling	60
		2.5.2 Kemahiran Guru Bimbingan dan Kaunseling	60
		2.5.3 Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	61
BAB 3	**METODOLOGI**		
	3.1	Pengenalan	68
	3.2	Reka Bentuk Kajian	69
	3.3	Lokasi Kajian	71
	3.4	Populasi dan Persampelan Kajian	71
	3.5	Prosedur Pengumpulan Data	72
	3.6	Alat Pengukuran	73
		3.6.1 Bahagian A: Demografi	73

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

		3.6.2 Bahagian B: soal selidik berkaitan pengetahuan dan kemahiran guru	74
	3.7	Kaedah Pemarkatan	76
		3.7.1 Kaedah Pemarkatan (Pengetahuan dan Kemahiaran)	76
		3.7.2 Kaedah Pemarkatan Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	77
	3.8	Kesahan dan Kebolehpercayaan	78
	3.9	Proses Analisis Data	80
BAB 4	**DAPATAN KAJIAN**		
	4.1	Pendahuluan	83
	4.2	Normaliti Data	84
	4.3	Analisis Deskriptif	85
		4.3.1 Profil Responden	85
		4.3. Jantina	86
		4.3.3 Pengalaman sebagai Guru Bimbingan dan Kaunseling	86
		4.3.4 Ijazah Pendidikan	87
	4.4	Analisis Skor Min dan Pemboleh Ubah Kajian	88
	4.5	Analisis Inferensial	90
		4.5.1 Perbezaan Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling Berdasarkan Jantina	90
		4.5.2 Perbezaan Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling Berdasarkan Jantina	91
		4.5.3 Analisis Hubungan Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling Terhadap Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	92
		4.5.4 Analisis Pengaruh Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling Terhadap Perkhidmatan Bimbingan dan kaunseling	93
	4.6	Analisis Tematik Untuk Soalan Terbuka	94

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.6.1 Analisis Tematik Berkaitan Kategori Isu Klien yang Mendapatkan Perkhdimatan Bimbingan dan Kaunseling 94

4.6.2 Analisis Tematik Berkaitan Cabaran Guru Bimbingan dan Kaunseling Dalam Pelaksanaan Perkhdimatan Bimbingan dan Kaunseling 95

4.7 Rumusan 96

BAB 5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN, DAN CADANGAN

5.1 Pendahuluan 98

5.2 Ringkasan kajian 99

5.3 Perbincangan 101

5.3.1 Tahap Pengetahuan Guru Bimbinga dan Kaunseling 101

5.3.2 Tahap Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling 102

5.3.3 Perbezaan Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling Berdasarkan Jantina 102

5.3.4 Perbezaan Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling 103

5.4 Hubungan Antara Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling dengan Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling 104

5.5 Pengaruh Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling Terhadap Pelaksanaan Perkhidmatan BImbingan dan Kaunseling 105

5.6 Kategori Isu yang Mendapatkan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling 105

5.7 Kategori Cabaran Guru Bimbingan dan kaunseling Dalam Menjalankan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling 106

5.8 Kesimpulan 107

5.9 Implikasi Kajian 108

5.9.1 Guru Bimbingan dan Kaunseling 109

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

5.9.2 Kaunselor 109

5.9.3 Kementrian Pendidikan Indonesia 110

5.10 Cadangan 111

5.11 Rumusan 112

RUJUKAN 113

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Standar kompetensi kaunselor	48
3.1	Penomboran Soal Selidik Pengetahuan dan Kemahiran Guru	74
3.2	Penomboran Soal Selidik Perkhidmatan Bimbingan Kaunseling	75
3.3	Skala Pemarkatan Pengetahuan Bimbingan dan Kaunseling	77
3.4	Skala Pemarkatan Pelaksanaan Perkhidmatan B&K	77
3.5	Kesahan dan Keboleh Percayaan Kajian Rintis	80
3.6	Penganalisisan Data Statistik	81
4.1	Normaliti Data	84
4.2	Taburan Respinden Mengikut Jantina	86
4.3	Taburan Responden mengikut Pengalaman Mengajar	87
4.4	Taburan Responden Mengikut Gelar Pendidikan	87
4.5	Skor Purata dan Sishan Piawai Bagi Pengetahuan Guru Bimbingan dan Kaunseling	89
4.6	Skor Purata dan Sisihan Piawai Bagi Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	89
4.7	Skor Purata dan Sisihan Piawai Produk perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	89
4.8	Keputusan Ujian –t perbezaan efikasi-kendiri membuat keputusan kerjaya berdasarkan jantina	90
4.9	Keputusan Ujian –t perbezaan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling berdasarkan jantina	91

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.10	Keptusan ujian korelasi hubungan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling dengan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling	92
4.11	Keputusan ujian regresi sederhana pengaruh pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling	93
4.12	Kategori isu klien yang mendapatkan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling	94
4.13	Cabaran guru bimbingan dan kaunseling dalam pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling	95

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI RAJAH

No. Rajah **Muka Surat**

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Kerangka Konseptual Kajian	11
2.1	Tahap Pelaksanaan Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling	56

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.1 Pendahuluan

Bab ini menerangkan beberapa bahagian penting dalam kajian ini seperti latar belakang kajian, pernyataan masalah, objektif kajian, persoalan kajian, hipotesis, kerangka teori kajian, definisi operasional, batasan kajian dan kepentingan kajian.

1.2 Latar Belakang Kajian

Bimbingan dan kaunseling di sekolah merupakan salah satu komponen sistem pendidikan dalam rangka mencapai tujuan pendidikan yang berkualiti dan efektif untuk memfasilitasi perkembangan pelajar supaya mampu mengaktualisasikan potensi diri serta boleh mencapai perkembangan secara optimal. Bimbingan dan kaunseling

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

menggunakan paradigma perkembangan individu, yang menekankan pada upaya mengembangkan potensi-potensi positif individu, semua pelajar atau klien berhak mendapatkan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling supaya boleh mengembangkan dan mengaktualisasikan potensi secara positif, (Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan, 2016).

Bimbingan dan kaunseling menurut (Triyono & Febriani, 2018), memiliki konsep dan peranan yang ideal, kerana dengan berfungsinya bimbingan dan kaunseling secara optimal maka semua keperluan dan permasalahan pelajar akan dapat ditangani dengan baik. Optimalisasi perkhidmatan bimbingan dan kaunseling perlu dilakukan sehingga dapat memberikan kontribusi pada penetapan visi, misi dan tujuan sekolah yang berkenaan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Menurut Ali Rachman *et. al.* (2020), peran guru bimbingan dan kaunseling dalam menyokong perkembangan pelajar di sekolah dasar dan menengah sangatlah penting. Di Indonesia, guru bimbingan dan kaunseling atau kaunselor umumnya ditempatkan di sekolah menengah walaupun mereka boleh ditempatkan di pelbagai bidang pekerjaan, seperti pada institusi, syarikat-syarikat sebagai personel yang menangani kerjaya pekerja. Adapun dalam bidang pemulihan memberikan bantuan kepada mereka yang mengalami kecelaruan ubat-ubatan atau tindakan salah laku yang menyebabkan traumatik, dan yang terpenting peranannya dalam ruang lingkup sekolah untuk menyediakan perkhidmatan yang diperlukan oleh setiap pelajar.

Manakala keberadaan kaunselor dalam Undang-Undang nombor 20 tahun 2003 pasal 1 ayat 6 dinyatakan sebagai salah satu kelayakan sebagai pendidik, serupa dengan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

kelayakan sebagai guru, pensyarah, tutor, pengajar, dan fasilitator, sehingga menunjukkan bahawa untuk setiap kaunselor memerlukan kualifikasi tertentu untuk mengembangkan standard kelayakan dan kecekapan akademik berdasarkan konteks tugas masing-masing. Standard kelayakan akademik dan kompetensi kaunselor dikembangkan dan dirumuskan atas dasar kerangka pikir yang menegaskan konteks tugas dan ekspektasi kinerja kaunselor.

Menurut keputusan Peraturan Menteri (Permen) Nombor 27 Tahun 2008, tentang standad kelayakan dan kecakapan akademik kaunselor serta kod etik profesi bimbingan dan kaunseling sebagai asas bagi kaunselor dalam bekerja, menjelaskan bahawa konteks tugas kaunselor adalah dalam bidang perkhidmatan yang bertujuan mengembangkan potensi serta kebebasan klien dalam membuat keputusan, pilihan untuk mewujudkan kehidupan yang produktif, sejahtera, dan memiliki kepedulian terhadap persekitaran. Kelayakan dan kecakapan akademik merupakan asas dari pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling profeional. Kaunselor disyorkan memahami secara mendalam terhadap klien, menguasai dasar dan kerangka teori bimbingan dan kaunseling, mampu menyediakan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling dan juga sentiasa mengembangkan keperibadian serta profesionalisme sebagai kaunselor. Selanjutnya Nova Erlina *et. al* (2016) dalam kajiannya, Pendidikan Nasional Nomor 27 Tahun 2008 tentang Standar Kualifikasi Akademik Dan Kompetensi Kaunselor bahwa keberkesanan kaunselor dalam memberikan perkhidmatan dapat dijalankan dengan kaunselor yang mempunyai motivasi, empati, menghormati kepelbagaian, mendahulukan keperluan klien, serta sentiasa mengambil berat kesan jangka panjang daripada perkhidmatan yang diberikan. Peraturan Menteri Pendidikan dan Kebudayaan Republik Indonesia Nomor 111 Tahun 2014 Tentang

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Bimbingan dan Kaunseling pada Pendidikan Dasar dan Menengah pasal 1 ayat 1, juga menyatakan bahwa bimbingan kaunseling di sekolah sebagai satu usaha yang terancanng objektif yang jelas, logik, dan berterusan untuk membantu perkembangan, kemandirian dan kejayaan klien.

Dalam sebuah kajian yang dilakukan oleh Astiti *et al*. (2018), mengungkapkan bahawa peranan guru bimbingan dan kaunseling atau kaunselor di sekolah membentuk peranan sebagai komunikator pendidikan yang berhujung pada pengembangan identiti guru bimbingan dan kaunseling itu sendiri. Bagi pelajar, guru bimbingan dan kaunseling juga berperan sebagai guru sekaligus orangtua yang dapat memahami serta boleh memenuhi keperluannya. Oleh itu, peranan guru bimbingan dan kaunseling dapat difahami sebagai komunikator sekolah antara guru besar, guru kelas dan orangtua pelajar.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Menurut Mastura *et al*. (2018) perkhidmatan bimbingan dan kaunseling juga boleh memberi kesedaran kepada individu bagi melakukan perubahan dalam diri ke arah lebih positif pada masa akan datang. Perkhidmatan ini juga adalah proses membantu individu mengenali potensi diri masing-masing, mengenali corak persekitarannya dan cara menggerakkan peranannya dan hubungan agar lebih maju ke hadapan.

Singkatnya perkhidmatan bimbingan dan kaunseling sangat diperlukan sebagai upaya memenuhi fungsi dari bimbingan dan kaunseling diantaranya fungsi pemahaman, pencegahan (preventif), perkembangan, pemeliharaan serta fungsi advokasi. Hal ini perlu diwujudkan dengan adanya kesiapan guru bimbingan dan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

kaunseling atau konselor baik dari kesiapan pengetahuan mahupun kemahiran berkaitan dengan keilmuan bimbingan dan kaunseling serta sokongan dari semua pihak yang terlibat seperti guru besar, guru kelas, ataupun orangtua pelajar.

1.3 Pernyataan Masalah

Perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling merupakan satu bidang perkhidmatan yang ditawarkan dari masa ke semasa bagi membantu perkembangan peribadi baik itu individu mahupun kelompok, perkhidmatan yang ditawarkan dapat membantu individu serta memberikan kesan yang positif dalam kehidupan mereka.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Sebuah dapatan kajian yang dijalankan oleh Hidayati (2012) tentang pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Madrasah Aliyah daerah Pontianak ditemukan bahawa guru bimbingan dan kaunseling belum mampu menyelenggarakan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling dengan baik, seperti kurangnya pemahaman dalam penyusunan program yang tidak berasaskan penilaian keperluan, penyusunan program tahunan, bulanan serta mingguan, dan pelaksanaan perkhidmatan tidak bersesuaian dengan keperluan siswa. (Hesty Nurrahmi, 2015).

Seterusnya dalam temu bual yang dilakukan terhadap guru bimbingan dan kaunseling tingkat Sekolah Menengah Atas ditemukan bahawa beberapa guru mengetahui secara teori tentang pengurusan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling namun belum mampu untuk melaksanakannya, guru bimbingan dan kaunseling menyampaikan bahawa mereka belum mengetahui berkaitan dengan program

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

bimbingan dan kaunseling yang akan dijalankan. Berdasarkan uji kompetensi 2012 oleh Lembaga Penjamin Mutu Pendidikan (LPMP) Kalimantan Barat ditemukan hasil masih rendah iaitu 45,41 untuk guru bimbingan dan kaunseling area Kalimantan Barat. Hasil ini menunjukan bahawa masih rendahnya pengetahuan serta kompetensi guru bimbingan dan kaunseling.

Ahmad Arifai (2016) juga menyampaikan isu yang terjadi dalam setting bimbingan dan kaunseling di Indonesia bahawa bimbingan dan kaunseling hanya difahami sebagai penambah aktiviti dalam pendidikan, sehingga sekolah tidak memiliki asas dan sokongan yang kuat untuk menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling, pada akhirnya sekolah hanya berfokus pada pembelajaran sebagai pelaksanaan sebenar dari pendidikan. Adapun guru bimbingan dan kaunseling kerap dianggap sebagai polis sekolah, hal ini disebabkan kerana sekolah kerap memberikan sepenuhnya kepada guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelajar yang melakukan tindakan salah laku di sekolah untuk diberikan hukuman kepada pelajar.

Berkaitan dengan penilaian kinerja guru bimbingan dan kaunseling menurut Fatmawati *et. al* (2016), melihat kepada surat keputusan Menteri terhadap hasil kerja guru bimbingan dan kaunseling tingkat Sekolah Menengah Atas di Lombok Utara yang dilanjutkan hasil temu bual supervisor guru bimbingan dan kaunseling tingkat Sekolah Menengah Atas 2016, didapati bahawa guru bimbingan dan kaunseling sudah memiliki tugas dan fungsi yang jelas, akan tetapi faktanya guru bimbingan dan kaunseling tingkat Sekolah Menengah Atas di Lombok Utara tidak semua dapat menunjukan kinerja yang professional, dalam arti kurang memahami apa sahaja yang harus dilakukan dalam menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling dan kurang memahami fungsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

sebenar sebagai guru bimbingan dan kaunseling untuk mendukung tujuan pendidikan. Hal ini terjadi disebabkan kurangnya kompetensi professional yang dimiliki guru bimbingan dan kaunseling sehingga juga berpengaruh kepada perilaku kerja guru bimbingan dan kaunseling.

Seterusnya, berasaskan hasil Uji Kompetensi Guru (UKG) online yang telah dilaksanakan pada tahun 2015 pada tingkat Sekolah Menengah Atas di daerah Nusa Tenggara Barat (NTB) secara ammnya berada di bawah rata-rata Nasional 56.30, ini menunjukan bahawa nilai rata-rata hasil UKG di Nusa Tenggara Barat berada pada kompetensi capaian minimal (Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan, 2015). Dari hasil tersebut dapat dilihat bahawa kompetensi guru yang ada di Nusa Tenggara Barat terutamanya guru bimbingan dan kaunseling masih rendah dan perlu dikembangkan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil kajian inilah yang melatar belakangi untuk mengembangkan kajian berkaitan dengan pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling yang sebagaimana diperlukan dalam menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di tingkat Sekolah Menengah Atas. sehingga diperlukan refleksi kembali oleh setiap guru bimbingan dan kaunseling sebelum mahupun pada masa pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling, mengkaji kembali apa yang diperlukan guru bimbingan dan kaunseling sebelum menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di sekolah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.4 Tujuan Kajian

Tujuan penyelidikan ini adalah untuk melihat sejauhmana pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas (SMA) di Lombok.

1.5 Objektif Kajian

Objektif kajian dalam penelitian ini adalah mendapatkan pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di tingkat Sekolah Menengah Atas di Lombok. Objektif dalam kajian ini adalah seperti berikut :

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1. Mengenal pasti tahap pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling di Sekolah Menengah atas.
2. Mengenal pasti tahap pelaksanaan pengurusan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas.
3. Mengenal pasti perbezaan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas berdasarkan jantina.
4. Mengenal pasti perbezaan pelaksanaan pengurusan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas berdasarkan jantina.
5. Mengukur hubungan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling dengan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

6. Mengukur pengaruh pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.
7. Mengenal pasti kategori isu pelajar yang mendapatkan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas.
8. Mengenal pasti cabaran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas.

1.6 Hipotesis

Pembentukan hipotesis adalah berdasarkan objektif kajian. Objektif kajian yang dibina untuk melihat:

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Ho1: tidak terdapat perbezaan yang signifikan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling berdasarkan jantina.

Ho2: tidak terdapat perbezaan yang signifikan pelaksanaan pengurusan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling berdasarkan jantina.

Ho3: tidak terdapat hubungan yang signifikan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

Ho4: tidak terdapat pengaruh yang signifikan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.7 Persoalan Kajian

Bahagian ini adalah soalan-soalan kajian yang dijalankan bagi menjawab dan memenuhi objektif kajian. Soalan-soalan kajian adalah seperti berikut:

1. Apakah tahap pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas?
2. Apakah tahap pelaksanaan pengurusan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas?
3. Adakah terdapat perbezaan yang signifikan elemen pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas berdasarkan jantina?
4. Adakah terdapat perbezaan yang signifikan terhadap pelaksanaan pengurusan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas berdasarkan jantina?
5. Apakah hubungan pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling dengan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.
6. Apakah pengaruh pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.
7. Apakah kategori isu klien yang mendapatkan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas?
8. Apakah cabaran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas?

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.8 Kerangka Konseptual

Kajian ini merupakan kajian tinjauan yang melibatkan guru bimbingan dan kaunseling di Lombok Indonesia. Kajian ini menggunakan analisis deskriftif bagi menghurai secara menyeluruh profil guru bimbingan dan kaunseling, faktor jantina, serta pengalaman bekerja terhadap pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas (SMA).

Rajah 1.1

Kerangka Konseptual Kajian

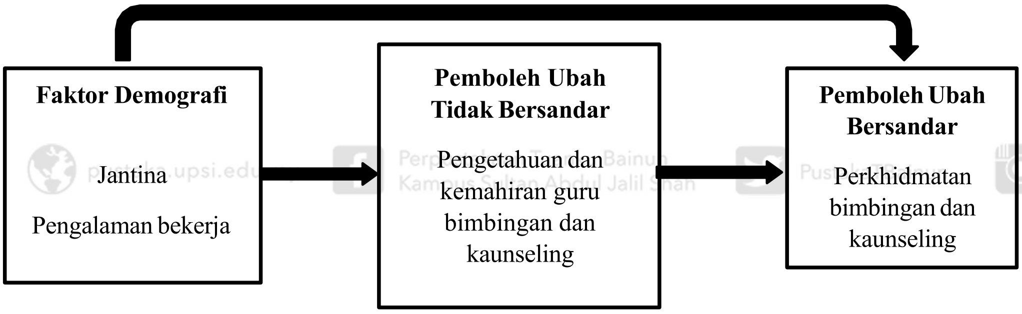

Berdasarkan rajah 1.1, boleh dirumuskan bahawa kajian ini ingin mengukur tahap pengetahuan dan pelaksanaan guru bimbingan dan kaunseling berkaitan dengan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling yang ada di Lombok. Dalam kajian ini juga ingin mengetahui pengetahuan dan pelaksanaan guru terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling yang dilaksanakan di Sekolah Menengah Atas berdasarkan jantina.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.9 Definisi Konseptual dan Operasional

Penerangan definisi dalam kajian ini dibuat untuk memudahkan orang lain memahami kajian ini. Dalam penyelidikan ini, terdapat beberapa istilah yang perlu dijelaskan dalam kajian ini iaitu dimensi input dan dimensi proses.

1.9.1 Dimensi Penilaian Input

Penilaian input memberi tumpuan kepada perancangan, strategi, prosedur dan sumber yang terlibat dalam mencapai matlamat dan objektif program (Stufflebeam et. al, 2003). Adapun dimensi input dalam kajian ini memiliki beberapa elemen seperti: (1) pengetahuan dan kemahiran guru; (2) sokongan pengetua; (3) pengurusan kewangan; (4) kemudahan dan bahagian rujukan; dan (5) latihan perkhidmatan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Pengetahuan adalah karakteristik yang terdapat dalam diri seseorang dan menunjukan cara berperilaku, berfikir dan merespon terhadap suatu peristiwa. Pengetahuan guru bimbingan dan kaunseling ialah kualiti pemahaman yang harus dimiliki dan dikuasai untuk dijadikan rujukan menjalankan profesi sebagai guru bimbingan dan kaunseling mahupun sebagai kaunselor. Pengetahuan juga merupakan variable penting dalam melihat kualifikasi bekerja individu untuk mencapai hasil yang optimal. (Fatmawati. *et. al.* 2016)

Seterusnya sokongan pengetua juga merupakan elemen yang sangat penting dalam memastikan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling, dimana tanpa

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

sokongan dan kelulusan pengetua, program yang dirancang oleh guru bimbingan dan kaunseling tidak dapat dilaksanakan. Hal ini juga dapat menjadi salah satu sebab untuk membantu kecemerlangan untuk para pelajar dengan membangun komunikasi yang efektif antara pengetua dan guru bimbingan dan kaunseling. (Tengku Elmi & Noriah, 2014).

Selanjutnya, elemen pengurusan kewangan merupakan salah satu faktor keberkesanan pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling Kebanyakan program dan aktiviti perkhidmatan memerlukan peruntukan kewangan yang mencukupi bagi melaksanakan program tersebut.

Kemudahan dan bahan rujukan adalah meliputi fasiliti sebagai penyokong pelaksanaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling seperti penggunaan bilik kaunseling serta instrument-instrumen yang dapat diberikan kepada pelajar dalam menjalankan perkhidmatan kaunseling di sekolah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Latihan dan perkhidmatan merupakan kemahiran dan pengalaman guru bimbingan dan kaunseling dalam mengaplikasikan teknik kaunseling yang berbeza adalah penting untuk meningkatkan kemahiran kendiri pelajar.

1.9.2 Dimensi Penilaian Proses

Penilaian proses memberi fokus kepada cara pelaksanaan program (Stufflebeam et. al, 2003). Dalam kajian ini terdapat beberapa elemen seperti pendekatan menjalankan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

perkhidmatan bimbingan dan kaunseling serta peranan dan fungsi guru kaunseling dalam menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

Menurut (Chong Han Xi, 2018) perkhidmatan kaunseling dirujuk sebagai satu proses yang melibatkan dua pihak, merangkumi kaunselor yang terlatih dan profesional serta individu sebagai klien yang bermasalah. Dalam hal ini, kaunselor yang profesional berperan bagi membantu klien boleh mengatasi masaalah yang sedang dihadapinya.

Menurut (Manchelah, 2017), perkhidmatan bimbingan dan kaunseling ialah bentuk perkhidmatan sokongan yang diberikan kepada pelajar di sekolah, manakala perkhidmata n itu sendiri menawarkan perkhidmatan perkembangan, pertumbuhan, krisis dan pemulihan. Guru bimbingan dan kaunseling sekolah menengah bertanggung jawab memberikan perkhidmatan yang menyeluruh pada remaja di masa sekarang mahupun masa yang akan datang.

Sedangkan menurut (Montgomery. 2013), menjelaskan tentang perkhidmatan kaunseling sebagai suatu bentuk hubungan antara kaunselor mahupun profesional yang terlatih dengan individu yang difahami sebagai klien yang bermasalah dan memerlukan bantuan dari pihak kaunselor bagi menyelesaikan masalahnya.

Perkhidmatan bimbingan dan kaunseling adalah suatu keperluan yang melibatkan pelajar melalui proses interaksi dua hala iaitu individu yang meluahkan masalah kepada kaunselor yang terlatih, dalam perkhidmatan bimbingan dan kaunseling terjadi proses perhubungan menolong secara professional mengikut prinsip-prinsip psikologi dan mematuhi kod etika kaunselor bagi membantu klien meneroka,

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

menganalilis, memahami diri dan mampu membuat keputusan sendiri. (Amaludin Abdul Rahman, 2008)

Peran dan fungsi guru bimbingan dan kaunseling adalah untuk mengubah dan menyesuaikan perlakuan murid kepada suatu perlakuan yang lebih baik (Sapora Sipon, 2000). Guru bimbingan dan kaunseling memiliki peranan penting dalam menjalankan fungsinya di sekolah. Menurut American School Counselor Association, guru bimbingan dan kaunseling berperan sebagai guru yang mengendali dan membantu menentukan keperluan dan perkembangan akademik, personal, sosial dan kerjaya pelajar dengan merangka, melaksanakan, menilai dan menambahbaik program kaunseling sekolah yang komprehensif yang dapat meningkatkan kejayaan pelajar (American School Counselor Association, 2012).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.10 Batasan Kajian

Kajian ini mempunyai batasan-batasan tertentu yang merangkumi pengetahuan dan kemahiran serta perkhidmatan-perkhidmatan Bimbingan dan Kaunseling, akan tetapi dalam kajian ini pengkaji hanya fokus pada sejauh mana tahap pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling serta perkhidmatan bimbingan dan kaunseling yang sekiranya akan diberikan pada pelajar tingkat Sekolah Menengah Atas (SMA) di Lombok Timur. Sampel kajian pada penyelidikan ini hanya terbatas kepada guru SMA di Lombok Timur distrik Selong.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.11 Kepentingan Kajian

Kajian tentang pengetahuan dan kemahiran guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan bimbingan dan kaunseling di Sekolah Menengah Atas ini diharapkan mampu memberikan kesan terhadap semua pihak yang berkaitan dengan kajian ini baik sama ada secara langsung mahupun tidak. Adapun dapatan kajian ini juga diharapkan dapat membantu para pengkaji lain sebagai rujukan untuk menjalankan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

Seterusnya, kajian ini diharapkan dapat memberikan maklumat untuk guru bimbingan dan kaunseling sama ada berkaitan dengan pelaksanaan pengurusan bimbingan dan kaunseling, isu yang ditemukan oleh guru bimbingan dan kaunseling serta cabaran-cabaran yang digadapi semasa menjalankan perkhidmatan yang kemudian dijadikan sebagai evaluasi untuk pelaksanaan perkhidmatan yang akan dijalankan oleh pihak lain yang memiliki keterkaitan dengan kajian ini.

Kajian ini juga diharapkan dapat memberikan maklumat terhadap pengetua berserta ahli jawatan kuasa setiap sekolah di tingkat Sekolah Menengah Atas, sebagai bentuk sokongan dalam melaksanakan perkhidmatan yang akan dijalankan oleh guru bimbingan dan kaunseling

Terakhir dapatan kajian ini diharapkan dapat memberikan maklumat untuk Asosiasi Bimbingan Kaunseling (ABKIN) Indonesia untuk daerah Lombok sebagai rujukan untuk menjalankan program untuk meningkatkan profesionalisme kepada guru bimbingan dan kaunseling tingkat Sekolah Menengah Atas.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil daripada kajian ini diharapkan dapat dimanfaatkan secara teoritis dan secara praktis, seperti berikut: (a) manfaat teoritis, hasil penelitian ini sebagai acuan penelitian yang lain dalam melakukan penelitian mengenai pengetahuan dan pelaksanaan guru bimbingan dan kaunseling terhadap perkhidmatan kaunseling khususnya di tingkat sekolah menengah atas (SMA), dan (b) manfaat praktis, sebagai salah satu rujukan bagi guru mahupun kaunselor dalam penyediaan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling.

1.12 Rumusan

Bab ini telah menjelaskan beberapa perkara penting yang menjadi hala tuju dalam kajian ini. Latar belakang kajian telah menjelaskan perkara-perkara yang mendasari kajian, begitu juga dengan permasalahan kajian telah menjelaskan perkara-perkara yang menyokong pelaksanaan kajian ini. Bagi difahami secara keseluruhan, kajian ini disokong oleh objektif kajian, definisi istilah, dan Batasan kajian.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi